

Volkskrant 24 oktober 2016

Friese dorpentop zoekt vernieuwing democratie

Lokale democratie

Opinie

Een 'burgertop' is een nieuwe manier om geluiden uit de samenleving te laten doorklinken.

Door: Hilda Feenstra werkt als specialist duurzame ontwikkeling vanuit haar bedrijf Local Works 24 oktober 2016, 02:00

In Fryslân vindt op 5 november in het WTC Expo de eerste provinciebrede burgertop plaats, over de toekomst van het Friese platteland. Deze Friese dorpentop wordt georganiseerd voor alle inwoners van Fryslân van 18 jaar en ouder, uitgezonderd inwoners van de vier grote plaatsen Leeuwarden, Drachten, Heerenveen en Sneek.

Om deelnemers te werven zijn eind september tienduizend brieven gestuurd aan mensen die zijn ingeloot om deel te nemen. Daarnaast zijn vertegenwoordigers van bedrijfsleven en overheid uitgenodigd, zodat de uitkomst van de Friese Dorpentop een breed gedragen beeld oplevert van hoe leefbaarheid in Fryslân er in de toekomst uit zou moeten zien.

Via social media laten we elke dag onze stem horen, maar we stemmen maar eens in de vier jaar

Het is hoog tijd dat er iets verandert in onze democratie. De wereld verandert steeds sneller, maar ons democratische systeem is de afgelopen honderd jaar nagenoeg hetzelfde gebleven.

We kunnen via de social media elke dag onze stem laten horen, maar we mogen maar eens in de vier jaar onze stem uitbrengen. Er ontstaat afstand, verwijdering en wantrouwen van burgers richting politiek: 'Ze luisteren toch niet naar ons.' Er zijn steeds meer geluiden in de politiek dat zij het zelf ook graag anders willen. Maar hoe?

Op diverse plaatsen in Nederland wordt op verschillende manieren geëxperimenteerd om antwoorden te vinden op die vraag. We noemen dat Nieuwe Democratie. Bewoners nemen zelf verantwoordelijkheid voor de publieke zaak, en politici leren beter luisteren naar geluiden uit de samenleving. Ook buiten verkiezingstijd.

Een middel om nieuwe democratie mee vorm te geven, is een burgertop. Dat is een evenement waarbij een grote groep mensen op één dag bijeen komt om hun mening te geven en met elkaar in gesprek gaan over hun eigen gemeenschap. Zij bepalen aan het einde van de dag ook wat er met de uitkomsten gebeurt.

Dit concept is ontwikkeld in België toen het na de verkiezingen anderhalf jaar duurde om een regering te vormen. De Belgen besloten toen het heft in eigen hand te nemen en met duizend

gelote deelnemers zelf de thema's te benoemen die voor de Belgische toekomst belangrijk waren. Deze innovatieve invulling van democratie is sindsdien op diverse plaatsen in Nederland herhaald zoals Uden, Amersfoort en Groningen.

De Friese Dorpentop levert een aantal onderwerpen, beelden en ideeën over het Friese platteland. Maar het is ook de start van een beweging, een nieuwe relatie tussen burgers en overheid, op weg naar een nieuwe democratie vanuit positiviteit en (meer) gelijkwaardigheid. Dit betekent niet dat burgers en overheid het altijd eens zijn maar wel dat ze elkaar respecteren en naar elkaar luisteren.

Bij nieuwe besluiten is sprake van wederkerigheid

Bij nieuwe beslissingen is er sprake van wederkerigheid. Burgers, ondernemers, maatschappelijke organisaties, politici en overheid trekken als partners met elkaar op bij initiatieven, elk vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid. Want de partners zijn wel gelijkwaardig, maar niet gelijk. Na de Friese dorpentop werken zij samen, elk vanuit hun eigen rol, verder aan het realiseren van de ideeën voor het Friese platteland.

De opbrengst van de Friese Dorpentop vormt waardevolle input voor beleid, projecten en programma's van de overheden en diverse maatschappelijke organisaties. Daardoor ontstaat synergie tussen de agenda's en beleidsdoelen waardoor ze elkaar versterken in het realiseren daarvan. En, nog belangrijker, ze zijn daadwerkelijk afgestemd op wat burgers willen en nodig hebben.

De burgers die zijn ingeloot om deel te nemen aan de Friese Burgertop, zijn nu aan zet om zich aan te melden en op 5 november met 999 andere Friezen aan de start te staan van een nieuwe democratie in Fryslân.